

τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς τέχνης ἐν Ἰταλίᾳ ἡ φαντασία ἔτεινε πρὸς τὰ ἀπλὰ καὶ μεγάλα σχήματα, δὲν κατεπονείτο ὅπως σήμερον καὶ δὲν ἀπεπνίγετο ὑπὸ τῆς πληθώρας τῶν γνώσεων, ὑπὸ τῆς ιδέας. Ἴδιον δὲ τῆς ἄκρας παιδεύσεως εἶναι τὸ ἐξαλείφειν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὰς εἰκόνας πρὸς ὄφελος τῶν ιδεῶν. Σήμερον, λέγει ὁ Taine, δὲν ὑπάρχουν κατὰ φύσιν ζωγράφοι. Σήμερον οἱ μέγιστοι τῶν ζωγράφων εἰσὶν φαντασιόκοποι καταπεπονημένοι. Τουναντίον οἱ καλλιτέχναι τῆς ἀναγεννήσεως εἰσὶν οἱ καθαρώς βλέποντες.

Ἔπειτα οἱ ἄνθρωποι τῶν χρόνων ἐκείνων ὅπως καὶ

οἱ ἀρχαῖοι ἠναγκάζοντο νὰ σπουδάζωσι τι ὅπερ ἡμεῖς δὲν βλέπομεν πλέον, τὸ σῶμα, τοὺς μυῶνας, τὰ διάφορα σχήματα τοῦ κινουμένου σώματος. Διότι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἢ τε ἀστυνομία καὶ δικαιοσύνη δὲν ὑπῆρχον, ἕκαστος ἠναγκάζετο ν' ἀμύνεται καὶ ἐπιτίθεται· ἐπομένως κύριον μέλημα τῶν εὐγενῶν ἦτο ὁ ἀθλητισμός, ἀσυναισθήτως λοιπὸν εἶχον πάντοτε ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῶν τὰ δρῶντα σώματα τῶν μαχομένων, τὰ ὡραῖα σχήματα. Ἀπὸ τοιοῦτον περιβάλλον ἐβλάστησε διὰ μιᾶς ἡ σωρεία αὕτη τῶν καλλιτεχνῶν τῆς Ἀναγεννήσεως.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

F. Planquetti

Στὰ λειβάδια

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΣΑΝ καθισμένοι γύρω στὸ μικρὸ τραπέζακι.

Χρόνια τώρα ἦσαν χωρισμένοι, μὰ αἱ παλῆς χρυσὲς ἡμέρες ἦσαν ἄβυσσες ἀπὸ τῆ θύμης τους.

Ἔξω ἔκαμνε κρύο.

Τί τοὺς ἔμελλε; Ἡ κουβέντα

τοὺς ἦταν ἀτελείωτη, ὅπως καὶ τὰ καραμύδια τοῦ παλαιοῦ κειροῦ.

— Βρὲ παιδιά, ἀλήθεια! Ποῦ εἶναι ἐκεῖνα τὰ χρόνια; εἶπε ἕνας ποῦχε μεγάλα μάτια μελαγχολικά. «Δέκα χρόνια πέρασαν. Καὶ τὰ νοιώθω βαρεῖα στὴ ράχη μου...»

— Τὰ αἰσθάνεσαι τὰ χρόνια; ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος ὁ ξανθὸς καὶ γελαστός. «Ἀλήθεια; Ἐγὼ δὲν τ' ἀνηφῶ. Ἔζησα πάντα σὰν παιδί, πάντα δικόν μου ἐνόμισα τὸν κόσμον ὁλόκληρον καὶ ἐπέρασα χωρὶς νὰ γύρω κάτω καὶ κυτᾶξω ποῦ πατῶ.»

Οἱ ἄλλοι ἔχαμογέλασαν μὲ δυσπιστία κι' αὐτὸς ἔξηκολούθησε.

— «Ἔζησα σ' ἐκείνη τὴ μακρινὴ καὶ μεγάλη πόλι. Δὲν ξέρετε τί θὰ πῇ νῖος νὰ ζήσῃ ἐλεύθερα. Κι' ἦμουν ἐγωιστής.

Γεννήθηκα πλούσιος. Καὶ τὸ πρῶτο ποῦ κατάλαβα ἦταν πῶς ὁ κόσμος ὅλος ἦτο δοῦλός μου. Καὶ διασκέδασα. Ποτέ μου δὲν ἐσυλλογίσθηκα τὸ αὐριον καὶ πάντα στίβαζα στὸν δρόμο μου χαρὲς καὶ ἡδονή. Γελᾶτε! Μὰ εἶν' ἀλήθεια. Ἀποκαμωμένος ἀπ' τὴν ἀτέλειωτη ζωὴ κοιμώμουν χωρὶς ὄνειρα καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα τὰ ἴδια ξαναἠρχίζα. Τίποτε στὸ δρόμο μου δὲν μὲ ἠμποδίζε. Χρυσάφι; εἶχα. Ὁ πατερας μου εἶχε δουλέψει χρόνια. Ἀγάπη; Ἡ γυναῖκα ἦταν ἕνα στολιδάκι ποῦ ἐστόλιζε τὸν βίον μου.

Μιὰ κουτὴ μ' ἀγάπησε στ' ἀληθινά. Ἐξείδεψα. Σ' ἕνα ὄρφανοτροφεῖον χάρισα λίγες δραχμὲς καὶ τὸνομά μου γράφθηκε μὲ γράμματα χρυσά.

Γελᾶτε! Μὰ ἐγὼ ἔζησα. Κανένα δὲν φοβήθηκα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἴδια μου ψυχὴ, ποῦ πάντοτε φοβοῦμαι νὰ ἐρευνήσω.

Ἡ μεγάλῃ, ἡ ἥσυχῃ ἐπιφάνεια παντοῦ μ' ἀρέσει. Δὲν πολυσκοτίζομαι γι' αὐτὸ σοῦ κρύβει μέσα της.

Ο συγγραφέας Παύλος Χέυζε

Και περνῶ χωρίς νά σκύβω ταπεινά, μέ τὸ κεφάλι ἀγέρωχο.»

Ἐσήκωσε τὸ κεφάλι του περήφανα κι' ἐγέλασε μέ τὸ ἄθωο γέλιο τοῦ τὸ παιδικό...

Κι' εἶπε ὁ δεύτερος ποῦ ἦταν καθισμένος πλάγι του. — «Πῶς σὲ ζηλεύω! Ἔτσι θὰ ἤθελα νά ζήσω κι' ὅμως σκλάβος ἔζησα. Ποτέ δὲν εἶχα θέλησι δική μου.

Μεγάλα ὀνειρεύθηκα κι' ἐκαρφώθηκα ἐκεῖ ποῦ ξένο χέρι μὲ ὠδήγησε. Μιὰ δύναμις μεγάλη μ' ἐβασάνιζε. Τὴν ἐννοιοῦθα πῶς μ' ἐπνιγε, μὰ πάντα ἔπεφτε τὸ χέρι ρου ἀδύνατο στὸν πρῶτο λόγο π' ἄκουα.

Τὴν θάλασσα ἐγύρευα ἀπὸ μικρός. Τὴν αἰσθανόμουν μεσ' τὰ γαλανὰ τὰ μάτια τῆς μητέρας μου ποῦ μ' ἔφερε στὴ γῆ καὶ ὅμως προσκολλήθηκα στὴν ἀγογὴ στεριά.

Μιὰ μέρα ἀγάπησα μιὰ ὄμορφη. Ὁ πατέρας μου ἀντεστάθηκε καὶ πῆρα τὴν γειτονοπούλα μας. Ἐκλαψα, μὰ δὲν εἶπα λέξι, ὁ ἀνόητος! Πανδρεύθηκα. Εἶμαι δυστυχισμένος. Θέλω νά κόψω τὴ βαρειά ἀλυσίδα ποῦ μὲ δένει, μὰ τὸ παιγνιδάκι, ἡ γυναῖκα, μὲ κρατεῖ σφιχτά.

Εἶναι καλὴ στὸ βάθος. Σὰν κάθε μιὰ γυναῖκα εἶναι κι' ἡ δική μου, σὰν τὸ γατάκι τὸ καμαρωτὸ, στολίδι τοῦ σπιτιοῦ.

Ἄν τὸ χαϊδέψης, θὰ τριφτῇ χαρούμενο ἐπάνω σου γλύφοντας τὰ χέρια σου, μὰ ἂν τὸ πειράξης, θὰ σὲ γρατσουνίσῃ...

Δὲν εἶμαι εὐτυχισμένος. Οὔτε καὶ αὐτή. Ὁ βίος μου περνᾷ χωρίς ζωὴ, γιατί πάντα στὸ δρόμο μου κυμαίνεται μιὰ ξένη θέλησις.»

Κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι του. Ὅλοι προσήλωσαν τὰ βλέμματά ἐπάνω του καὶ κανένας δὲν εἶπε λέξι.

Τώρα ἡ βροχὴ ἄρχισε νά πέφτῃ. Ρυθμικὴ σὰν χρονόμετρο ποῦ μετροῦ τὰ δάκρυα τῆς ζωῆς. Κι' αὐτὸς ὁ ἀμέριμνος γιὰ τὴ ζωὴ τὴν ἄκουσε νά ἀντηχῇ—ἴσως πρῶτὴ φορὰ—τόσο βαθεῖα στὴ κοιμισμένη του ψυχῇ.

Καὶ σιγὰ σιγὰ ἀποκοίθηκε ὁ τρίτος, ὁ μελαγχολικός.

— «Θὰ σᾶς πῶ κι' ἐγὼ πῶς ἔζησα τὰ τελευταῖα χρό-

νια. Ὅλος ὁ βίος ἦταν ἓνα βιβλίο ποῦ ἐφυλλομέτηρσα καὶ τὰ βιβλία ἦταν ἡ δική μου ἡ ζωὴ.

Κι' ἐδιάβασα καὶ ἐμελέτησα.

Κι' εἶδα εὔμορφα πράγματα, εὔμορφες ιδέες. Κι' ὅταν ἐγύριζα γύρω μου δὲν τὲς εὗρισκα. Κι' ὁλοένα ἐδιάβαζα, καὶ συνήντησα πραγματικὲς ἀλήθειες, ὁμορφιὰ μέσα στὸ ἄσχημον κι' ἄσχημο μέσα στὸ καλὸ. Καὶ ἡ ζωὴ μου φάνηκε πῶς γνώριμη.

Εἶδα διαφορὲς πολλὰς καὶ ἀντιφάσεις μέσα στὴν ἴδια τὴν σελίδα ἐνὸς βιβλίου, μὰ σὲ ὅλα μιὰ λέξι κοινὴ, παντοῦ γιὰ τὴ γυναῖκα.

Καὶ κατάλαβα πῶς εἶναι ἓνα κομμάτι ἀναπόσπαστο ἀπ' τὴ ζωὴ.

Καὶ διαβάζοντας τὴν ἡδὲα πρῶτα εὔμορφη, ἰδανικὴ, σὰν τὲς εἰκόνες τὲς ζωγραφισμένες μεσ' τὰ βαθεῖα ποιήματα τῆς πρόσκαιρης ζωῆς. Καὶ ἐγύρισα γύρω μου καὶ δὲν τὴν εἶδα, κι' εἶπα πῶς εἶναι ψέμμα.

Κι' ὅστερα ἐδιάβασα καὶ τὴν εἶδα ἄσχημη πολὺ σὰν τὲς εἰκόνες ποῦ πλάττει ἡ φαντασία γιὰ τὴν κόλασι καὶ γύρισα γύρω μου καὶ δὲν τὴν εἶδα κι' εἶπα πάλι πῶς εἶναι ψέμμα.

Κι' ὅστερα στ' ἀληθινὸ βιβλίο τῆς ζωῆς μου τὴν συνήντησα. Καὶ δὲν ἦταν καλὴ, καὶ δὲν ἦταν ἄσχημη. Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴ σάρκα μας καὶ ἓνα κομμάτι ἀπ' τὴν ψυχὴ μας.

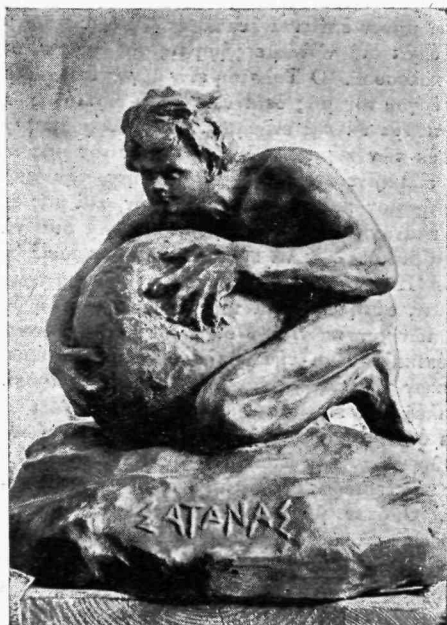
Καὶ τότε ἀληθινὰ κατάλαβα πῶς δὲν ἔχει μόνο μιὰ μορφή ἡ γυναῖκα, μὰ εἶναι σὰν τὸν βίον, ποῦ κάθε ἓνας ἔζησε ὅπως ἐφανερώθηκε σὰ μάτια του.

Καὶ τότε ἀληθινὰ κατάλαβα πῶς πῶς γλῆγορα περνᾷ ἡ ζωὴ μὲ συντροφιά. Καὶ δὲν μετάνιωσα ποτέ. Ὅταν ἐσεῖς, ὁ ἓνας βαρεμένος θὰ κοιμᾶται μέσ' τὸ βόρβορο κι' ὁ ἄλλος θὰ αἰσθάνηται μιὰ λύσσα ἄγρια στὰ στήθια του σὲ κάθε θέλησι τῆς γυναικὸς του, ἡμεῖς θὰ φυλλομετροῦμε πάντοτε μαζὶ τὸ ἀτέλειωτο βιβλίο διαβάζοντας μεσ' τὴ ψυχὴ μας τὴ βαθεῖα ἀρμονία ποῦ σκεπτόμεθα.»

Σὰν ἓνας κλινούργιος κόσμος νὰ ἀποκαλύφθηκε ἀνοιξαν ὅλοι τὰ μάτια ἰων καλὰ καλὰ κι' ὅστερα γέλιο δυνατό ἀκούσθηκε.

Κι' εἶπε ὁ τέταρτος ποῦ εἶχ' ἀκούσει ὅλους μειδιῶν.

— «Τί παιδιὰ, ποῦ εἶσθε ὅλοι σας. Θέλετε νά δι-

Θ. Θωμοπούλου

Σατανᾶς

καιολογηθήτε και θα κάμετε τους άλλους να γελάσουνε με σάς.

Πέσατε όλοι χαμηλά. "Όχι! Πρέπει ο άνδρας να σταθῇ ψηλά, χωρίς ποτέ να καταδέχεται να ρίχνει βλέμματα στα πόδια του. Πρέπει να ζήση για τη δύναμη, χωρίς ποτέ ν' αφήση μιὰ γυναίκα τόσο να καυχηθῇ πῶς τὸν ἐκέρδισε.

Ἐπέρασα ἀνέγγιχτος, κι' ὑψώθηκα.

Και κάθε μιὰ φορὰ πού τὴν συνήντησα, ἐπαρμέρισα χωρίς νὰ τὴν πατήσω, και χωρίς ν' ἀποκριθῶ στα λόγια και στο βλέμμα της.

Κι' ὅταν σωριάσθηκε στα πόδια μου, προχώρησα πατώντάς την.

Σάν τῇ πλατειὰ τῇ θάλασσα ὑψώθηκα πού αἱ Νε-

ραίδες ἀγριεύουν και φουσκώνει ἀτέλειωτα ἀπὸ τὴ λύσσα κι' ἀγανάκτησι. Μὰ κι' εὐεργέτησα σάν τὸ ποτάμι, πού ποτίζει με τὸ αἷμά του τὸ βαθὺ σπόρο πεῦ ἔσπειρεν ὁ ἀνθρωπος. Κι' εἶμαι ὑπερήφανος.»

Ἡ βροχὴ εἶχε παύσει. Βιαστικοὶ περνοῦσαν οἱ διαβάται κι' οἱ πολλοὶ ἴσως δὲν ἤξεραν πού πᾶν.

Κι' οἱ φίλοι ἠγνόθηκαν μ' αὐτούς. Ἐβιάζοντο νὰ χωρισθοῦν ἐκεῖ στὴ καμπὴ τοῦ δρόμου γιὰ νὰ τραβήξῃ κάθε ἕνας χωριστὰ τὸ μονοπάτι του... Ὅλο ζωὴ ἐδιόβαιναν.

Κι' οἱ ἄλλοι πού τοὺς ἐβλεπαν ἔτσι ἀγκολιασμένους ἐπιθυροῦσαν.

—«Τί ταιριασμένοι».

ΜΥΡΣΙΝΗ

Ο ΤΟΛΣΤΟΗ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Εἰς τὸ εὐρὺ ἀμφιθέατρον τῆς Σορβόνης τῶν Παρισίων, ὠμίλησεν ὁ Ἀνατὼλ Φράνς περὶ τοῦ Τολστόη, κατὰ πρόσκλησιν τῆς ἐφημερίδος «Τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου». Χιλιάδες προσώπων ἔσπευσαν νὰ χειροκροτήσουν τὴν ὁμίλιαν τοῦ διασήμου συγγραφέως.

Ὁ λόγος τοῦ Ἀνατὼλ Φράνς δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους δύναται τις νὰ συνοψίσῃ· δὲν συνοψίζεται εἰς ὕμνος, διότι ὁ ρήτωρ ἐξύμνησε τὸν Τολστόη, χωρίς ρητορικὰς ὑπερβολὰς. Πρὸ παντὸς ἐξῆρε τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ Ρώσου φιλοσόφου. Θὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μᾶς ἐν τούτοις μιάν ιδέαν τῆς ὁμιλίας του, δημοσιεύοντες ὀλίγας περιχρᾶς.

«Δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀξιῶσετε νὰ σὰς παρουσιάσω μελέτην ἐπὶ τοῦ Τολστόη και τοῦ ἔργου του. Θὰ ὁμιλήσω μόνον ἐπὶ τινα λεπτὰ, ἐνῶ θὰ ἀπαιτοῦντο ὥραι καὶ ὥραι διὰ ν' ἀναμετρήσῃ τις τὸν μικρὸν δάκτυλον τοῦ κολοσσοῦ. Ὁ Τολστόη εἶνε μέγας ὑπογραμμὸς διὰ τοῦ ἔργου του μᾶς δεικνύει, ὅτι ἡ ὠραιότης προβάλλει τέλεια ἐκ τῆς ἐνότητος, ὡς ἡ Ἀφροδίτη ἀναδύεται ἐκ τῶν κυμάτων διὰ τοῦ βίου του μᾶς κηρύσσει τὴν εἰλικρίνειαν, τὴν δραστηριότητα, τὴν καρτερίαν, τὸν ἥρεμον καὶ διηνεχῆ ἠρωϊσμόν, καὶ μᾶς διδάσκει, ὅτι ἐπάναγκες εἶνε νὰ εἴμεθα ἰσχυροὶ διὰ νὰ μὴ εἴμεθα βίαιοι, διὰ νὰ εἴμεθα δίκαιοι, πραεῖς καὶ ἀγαθοί. Ἡ ἀδυναμία δὲν δύναται ν' ὁμείψῃ τὴν ματαιοδοξίαν, αὐτὴ δὲ, κατὰ τοὺς ἄνδρας, εἶνε ἡ δικαιολογία τῶν γυναικῶν, ἐνῶ οἱ ἄνδρες θὰ ἠδύναντο συχνὰ νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀρχὴν ταύτην ὑπὲρ ἑαυτῶν. Διδάσκων τὴν εἰλικρίνειαν ὁ Τολστόη μᾶς προσκαλεῖ νὰ ἀντιλέξωμεν εἰς αὐτὸν ὅπου νομίζομεν ὅτι σφαλῆει. Καὶ ὁ κύριος οὗτος τῆς καρδίας συμβουλευὼν τὴν φιλανθρωπίαν, τὴν ὑπακοήν, τὴν αὐταπάρνησιν, ἐμπνέει τὰς εὐγενεστεράς ἐπιθυμίας καὶ τὸ ὑπεροχώτερον θάρρος. Ὅποτε μᾶς προσκαλεῖ νὰ πιστεύωμεν, νὰ ὑποφρωμεν, νὰ καρτερώμεν, ἡ ἥρωικὴ καρτερία του προσλαμβάνει τοιοῦτον χαρακτῆρα ἐνεργείας, σχεδὸν βιαιότητος θὰ ἔλεγα, ὥστε νὰ μᾶς προσκαλῇ νὰ σκεπτώμεθα, ν' ἀμφιβállωμεν, νὰ πολεμώμεν.

«Ὡ δόγματα νεκρά! Ὡ σκέψεις ζῶσά! Ἰδετέ τον

ὡς ἀναπαρέστησε τὴν μορφήν του χεῖρ φιλική! Ἰδέτε τὸ εὐρὺ του μέτωπον, τὴν ὄψιν του τὴν κατατρυχομένην ὑπὸ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς δόνης! Δὲν εἶνε Βίβλος· εἶνε ἄνθρωπος. Αἱ διαταραχαὶ του καὶ αἱ πλάναι του πραῦνται ἐν τῇ ἐξελίξει μιᾶς εὐρείας σκέψεως καὶ ἐν τῇ γραμμῇ μιᾶς ὑπάρξεως ὑψηλῆς. Ὅχι· ὁ δυνατὸς οὗτος καλλιτέχνης δὲν καταδικάζει, ὄχι, οὔτε τὴν τέχνην, οὔτε τὴν ἐπιστήμην. Ὡ Τολστόη, ὑψηλότερος τοῦ λόγου σου, ἐν τῇ χιονοσκεπεί πεδιάδι, ὑψηλότεραι τῶν νεφῶν, φαίνονται τὸ Ἐπικὸν πνεῦμά σου, ἡ γενναία πίστις σου, ἡ βαθεῖα καρδία σου. Ὅχι· δὲν εἶσαι ἡ ἐνσάρκωσις ἀγνοῦ τινος λυπηροῦ Θεοῦ! Εἶσαι ὁ Γκαίτε τῆς Ρωσσίας, εἶσαι ὁ ἱερὸς ποταμὸς εἰς τὸν ὁποῖον σβύνουν τὴν δίψαν τῶν οἱ λαοί. Διατὶ ὠμίλησεν περὶ τῶν σφαλμάτων σου; Οὐδέποτε μᾶς ἠπάτησες, μᾶς εἶπες πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, ἀφοῦ ἐξῆψωσες τὴν πρᾶότητα, καὶ ἀφοῦ ἡ ὠραιότης εἶνε ἡ μόνη ἀλήθεια τὴν ὁποίαν δύναται νὰ φθάσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἡ μόνη ἥτις ἐπικοινωνεῖ πιστῶς μετὰ τὸ πνεῦμά του καὶ τὰς αἰσθησεις του. Ὅχι! Ὁ Τολστόη δὲν καταδικάζει τὴν τέχνην. Ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν ἐσκέφθῃ ἢ εἶπε; μακρὰν τοῦ νὰ τὴν καταδικάξῃ, τὴν ἐξαίρει καὶ τὴν μεγαλύνει. Ἀκόμη καὶ ὅταν τὴν ἀπαρνεῖται, τὴν προσεπικυροῖ. Ματαίως προσπαθεῖ τις ν' ἀπεκδυθῇ αὐτῇ; ἡ τέχνη ἐνυπάρχει ἐν ἑαυτῇ, ἐνυπάρχει εἰς πᾶν νεῦρον τῆς σαρκὸς του, εἰς πᾶσαν σταγόνα τοῦ αἱματός του. Ὡ κύριοι, ἡ τέχνη εἶνε τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ γόητρον τοῦ ἀνθρώπου! Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ὠραῖος, οὔτε μέγας, οὔδε ἀγαθὸς παρὰ διὰ τοῦ ἔργου, τοῦ πνεύματος καὶ τῶν χειρῶν του, διὰ τῆς Ἀθηνᾶς, ἥτις, γεννηθεῖσα εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του (ἀφοῦ Ζεὺς εἶνε αὐτός) φυτεύει τὴν ἐλαίαν, κατεργάζεται τὸ μέταλλον, καὶ εἶνε γεωμέτρης ἢ φυσικὸς νομοθέτης, ζωγράφος ἢ ποιητής, καὶ τρομάζει τὸν βάρβαρον μετὰ τὴν λάμπιν ἣν ἀφίνει τὸ δόρυ της.

» Ἀς προσβλέπωμεν ὅλας τὰς τέχνας δι' ἑνὸς βλέμματος· αἱ μὲν προκύπτουν ἐκ τῶν δὲ ἐν διηνεκεῖ προῶδῳ. Αἱ ταπεινότεραι εἶνε αἱ ρίζαι τῶν υψηλότερων. Ὁ γέρον Μπουαναρρότι εἶπε μίαν ἡμέραν ἐν μιᾷ τῶν πλατωνικῶν συνομιλιῶν του μετὰ τὴν Βιττόρια Κολόννα. «Ὁ πρῶτος ἀγρότης, ὅστις ἐχάραξε μετὰ τὸ ἄροτρον τοῦ ἑνα αὐλάκι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἐφέυρε τὴν τέχνην τοῦ σχεδιάσματος ἀποκαλύψας τὴν γραμμὴν». Οὕτω καὶ ἐκεῖνος ὁμίλων ἀπεκάλυπτε διὰ τοῦ ἰδεαλιστικοῦ καὶ βαθέος βλέμματος τὴν μεγαλοπρεπῆ ἀρμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.